

Thesis Title	Preparation and Characterization of Hybrid Organic/Inorganic Solar Cells of Porous Titanium Dioxide Films	
Author	Miss Orawan Wiranwetchayan	
Degree	Doctor of Philosophy (Physics)	
Thesis Advisory Committee	Assoc. Prof. Dr. Pisith Singjai	Advisor
	Asst. Prof. Dr. Winita Punyodom	Co-advisor
	Dr. Natda Wetchakun	Co-advisor

ABSTRACT

The titanium dioxide (TiO_2) films were deposited on fluorine doped tin oxide (FTO) substrates via the sol-gel method. The power conversion efficiency enhancement of solar cell is resulted from the efficient charge separation introduced by increasing the interface area between polymer blend and metal oxide films. In this work we report the role of thin metal oxide films and porous TiO_2 films in the inverted structure organic/inorganic hybrid solar cell. The role of oxide thin films in inverted structure polymer solar cells was investigated by using TiO_2 and niobium oxide (Nb_2O_5) approximately 10 nm in thickness. The experimental results demonstrated that the thin metal oxide layer serves to separate the electron collecting electrode and a blend of poly(3-hexylthiophene) (P3HT) and phenyl-C61-butyric acid methyl ester (PCBM) film. It was necessary to promote the formation of continuous PCBM film to block holes in P3HT from being recombined with electrons in

collecting electrode. An employing of TiO_2 buffer layer leads to power conversion efficiency as high as 2.8%. As for Nb_2O_5 , in spite the fact that its conduction band is higher than the lowest unoccupied molecular orbital (LUMO) level of PCBM polymer acting as electron transport material, a power conversion of 2.7%, which was only slightly different from the 2.8% achieved for the cell using TiO_2 . These experimental results suggest a tunneling mechanism for the electrons to transport from the PCBM to electrode over the oxide film, instead of a diffusion through the oxide film arising from either energy or concentration difference of the photogenerated electrons.

In case of porous TiO_2 films, the result shows that the pore size in the TiO_2 films could be effectively controlled by varying the stirring time and titanium isopropoxide (TTIP) content in solution. The best of open circuit voltage (V_{OC}), short circuit current (J_{sc}), fill factor (FF) and power conversion efficiency (η) of the hybrid solar cells using mesoporous TiO_2 films were $V_{oc}= 0.602$ V, $J_{sc}=9.03$ mA/cm², FF=62.0%, and $\eta=3.4\%$, respectively. Therefore, the enhancement of the power conversion efficiency could be resulted from the efficient charge separation due to increasing interface area at highly homogenous of porous TiO_2 films with suitable diameter lead to increase the electron transport to the electrode.

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การเตรียมและการหาลักษณะเฉพาะของเซลล์แสงอาทิตย์ชนิดไฮบริดระหว่างสารอินทรีย์/อนินทรีย์ของฟิล์มไทเทเนียมไดออกไซด์แบบรูพรุน	
ผู้เขียน	นางสาวอรรวรรณ วัลลห์เวชยันต์	
ปริญญา	วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ฟิสิกส์)	
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รศ. ดร. พิศยัฐ สึงห์ใจ	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
	ผศ. ดร. วินิตา บุญโยดม	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
	ดร. นัศดา เวชชากุล	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

ฟิล์มไทเทเนียมไดออกไซด์ถูกเคลือบบนแผ่นฟลูออรีนโคปติงไดออกไซด์ (เอฟทีโอ) โดยวิธีโซลเจล เซลล์แสงอาทิตย์มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นเป็นผลมาจาก ความสามารถในการแยกประจุ เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของพื้นที่สัมผัสระหว่างโพลีเมอร์เคลือบฟิล์มโลหะออกไซด์ ในการศึกษา นี้เราได้แสดงสมบัติของโลหะออกไซด์ชนิดฟิล์มบางกับไทเทเนียมไดออกไซด์แบบรูพรุน ต่อเซลล์แสงอาทิตย์ในโครงสร้างแบบผันกลับชนิดไฮบริดระหว่างสารอินทรีย์/อนินทรีย์ สมบัติของโลหะออกไซด์ชนิดฟิล์มบางในเซลล์แสงอาทิตย์โครงสร้างแบบผันกลับถูกศึกษา โดยใช้ไทเทเนียมไดออกไซด์และนิโอเบียมออกไซด์ที่ความหนาไม่เกินสิบนาโนเมตร ผลการทดลองพบว่า ชั้นของโลหะออกไซด์จะทำหน้าที่ในการแยกชั้นของอิเล็กโทรด ที่สะสมอิเล็กตรอนออกจากฟิล์มที่มีส่วนผสมของโพลีเอทิลีนไกลีคอล (พีอีจี) และฟิสิกส์ของอิเล็กโทรดที่สะสมอิเล็กตรอน (พีซีบีเอ็ม) โดยการช่วยสร้างชั้นฟิล์มพีซีบีเอ็มที่ป้องกันไม่ให้โฮลในพีอีจีที่ย้อนกลับไปสู่อิเล็กโทรดที่สะสมอิเล็กตรอน การใช้ไทเทเนียมไดออกไซด์เป็นชั้นป้องกันส่งผลให้ประสิทธิภาพการเปลี่ยนพลังงานของเซลล์แสงอาทิตย์สูงถึง 2.8% กรณีเดียวกันในนิโอเบียม พบว่า มีความสามารถการเปลี่ยนพลังงาน 2.7% ซึ่งแตกต่างจากการใช้ไทเทเนียมไดออกไซด์เพียงเล็กน้อย ถึงแม้ว่า นิโอเบียมออกไซด์จะมีระดับพลังงานคอนดักชันแบนด์สูงกว่าระดับพลังงานลูมิเนลเวของโพลีเอทิลีนไกลีคอลซึ่งทำหน้าที่เป็นวัสดุส่งผ่านอิเล็กตรอน การทดลองนี้แสดงให้เห็นว่า เกิดขบวนการส่งผ่านอิเล็กตรอน (กระบวนการทันเนลลิง) จากพีซีบีเอ็มสู่อิเล็กโทรดที่อยู่ถัดไปแทนการแพร่ของอิเล็กตรอนผ่านระดับชั้นพลังงานฟิล์มออกไซด์ หรือความแตกต่างของความหนาแน่นของอิเล็กตรอนที่เกิดขึ้นจากพลังงานแสง

กรณีของไทเทเนียมไดออกไซด์ชนิดรูพรุน ผลการทดลองพบว่า ขนาดของรูพรุนในฟิล์มไทเทเนียมไดออกไซด์ สามารถควบคุมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเปลี่ยนเวลาของการคนสารและปริมาณของไทเทเนียมไอโซโพรพอกไซด์ (ทีทีไอพี) ในสารละลาย ค่าความต่างศักย์สูงสุดที่กระแสไฟฟ้าเท่ากับศูนย์ เท่ากับ 0.602 โวลต์ กระแสไฟฟ้าสูงสุดที่ความต่างศักย์เท่ากับศูนย์ เท่ากับ 9.03 มิลลิแอมแปร์ต่อตารางเซนติเมตร ฟิลแฟกเตอร์ เท่ากับ 62.0% และประสิทธิภาพของการเปลี่ยนพลังงานเท่ากับ 3.4% พบในเซลล์แสงอาทิตย์ชนิดไฮบริดที่ใช้ฟิล์มไทเทเนียมไดออกไซด์ที่มีรูพรุนขนาดเล็กระดับนาโนเมตร ดังนั้นการเพิ่มประสิทธิภาพการเปลี่ยนพลังงานมีผลจากความสามารถของการแยกประจุ เนื่องจากการเพิ่มพื้นที่สัมผัสของไทเทเนียมไดออกไซด์ชนิดรูพรุนโดยใช้ฟิล์มที่มีความสม่ำเสมอสูง และขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของรูพรุนที่เหมาะสม เพื่อให้การส่งผ่านอิเล็กตรอนไปสู่เล็กโตรดเพิ่มขึ้น